

Ad- Soyad:

Numara :

İmza :

SOYUT MATEMATİK II ARA SINAV SORULARI

1) Kafes, ilgililik, aritmetik birim, ardıllı küme ve aralarında asal sayı kavramlarını tanımlayıp birer örnek veriniz.

2) $m, n, p \in \mathbb{N}$ olsun.

$$n < m \Rightarrow (n + p)m < m^2 + pm$$

olup olmadığını gösteriniz.

3) Doğal sayılarda çarpma işleminin toplama işlemi üzerine soldan dağılma özelliği var mıdır? Gösteriniz.

4) $a, b \in \mathbb{Z}$ olmak üzere

$$\left. \begin{array}{l} 4|a - b, \\ 4|a + b, \\ 4|b^2 \end{array} \right\} \Rightarrow 4|a^3 - b^3$$

olduğunu gösteriniz.

5) i) $[5, 1][m, n] + [3, 2m] = [m + 2, m]$

ii) $[mn, 5] < [m, n + 2] + [3, m + 1][2, n]$

ifadelerindeki bilinmeyenleri varsa bulunuz.

6) $a, b, c \in \mathbb{Z}, a > 0$ olsun.

$$ab = ac \Rightarrow b = c$$

olup olmadığını gösteriniz.

BAŞARILAR

SOYUT MATEMATİK II ARA SINAV

CEVAPLARI

1) $(A, \leq)$ bir kısmi sıralı küme olsun. $\forall x, y \in A$ için $\sup \{x, y\}$, $\inf \{x, y\}$ mevcutsa A ya bir kafes denir.

örnek: $A \neq \emptyset$ olmak üzere $(2^A, \subseteq)$ bir kafestir.

* $a, b \in \mathbb{Z}$ için $a|b$ ve $b|a$ ise a ile b ye ilgili dirler denir.

örnek: $1, -1 \in \mathbb{Z}$

* Her tam sayıyı bölen tam sayıya aritmetik birim denir.

örnek: 1 ve -1 , $\mathbb{Z}$ nin aritmetik birimleridir.

* $\emptyset \in X$ ve $\forall A \in X$ için $A^+ \in X$ şartını sağlayan X kümesine ordilli küme denir.

örnek: Doğal sayılar kümesi

* $m, n \in \mathbb{Z}$, $m \neq 0$, $n \neq 0$ için $(m, n) = 1$ ise bu iki sayı aralarında asaldır denir.

örnek: $(2, 3) = 1$ olduğundan 2 ve 3 aralarında asal sayıdır.

$$2.) \quad n < m \Rightarrow \exists k \in \mathbb{N} \ni m = n + k$$

(10p)

$$\begin{aligned} m^2 + pm &= (n+p)m \\ &= (n+k+p)m \\ &= (n+p)m + \underbrace{km}_{\in \mathbb{N}} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow (n+p)m < m^2 + pm$$

$$3.) \quad \forall m, n, p \in \mathbb{N} \text{ iain } m(n+p) = mn + mp$$

(20p)

$$A = \left\{ p \in \mathbb{N} : \forall m, n \in \mathbb{N} \text{ iain } m(n+p) = mn + mp \right\} \subseteq \mathbb{N}$$

$$A = \mathbb{N} \text{ ni?}$$

• $0 \in A$ ni?

$$mn = mn + 0 = mn + m \cdot 0$$

$$mn = m(n+0)$$

$$\left. \begin{array}{l} mn = mn + 0 = mn + m \cdot 0 \\ mn = m(n+0) \end{array} \right\} \Rightarrow m(n+0) = mn + m \cdot 0$$

$$\Rightarrow 0 \in A$$

• $p \in A$ iain $p^+ \in A$ ni?

$$p \in A \Rightarrow \forall m, n \in \mathbb{N} \text{ iain } m(n+p) = mn + mp \dots \textcircled{*}$$

$$p^+ \in A \stackrel{?}{\Leftrightarrow} \forall m, n \in \mathbb{N} \text{ iain } m(n+p^+) = mn + mp^+$$

$$m(n+p^+) = m(n+p)^+ = m(n+p) + m$$

$$\stackrel{\textcircled{*}}{=} mn + mp + m$$

$$= mn + mp^+$$

$$\therefore A = \mathbb{N}$$

4.)
(10P)

$$4|a-b \Rightarrow \exists k \in \mathbb{Z} \ni a-b=4k$$

$$4|a+b \Rightarrow \exists k_1 \in \mathbb{Z} \ni a+b=4k_1$$

$$4|b^2 \Rightarrow \exists k_2 \in \mathbb{Z} \ni b^2=4k_2$$

$$\begin{aligned} a^3 - b^3 &= (a-b)(a^2 + ab + b^2) \\ &= 4k \cdot (a^2 + ab + b^2) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 4|a^3 - b^3$$

5.)
(20P)

$$i) [5,1] [m,n] + [3,2m] = [m+2,m]$$

$$\Rightarrow [5m+n, 5n+m] + [3,2m] = [m+2,m]$$

$$\Rightarrow [5m+n+3, 5n+m+2m] = [m+2,m]$$

$$\Rightarrow (5m+n+3, 5n+3m) \sim (m+2, m)$$

$$\Rightarrow 5m+n+3+m = 5n+3m+m+2$$

$$\Rightarrow 6m+n+3 = 5n+4m+2$$

$$\Rightarrow 2m+1 = 4n$$

$\therefore$ Bu ifadeyi sağlayan $m, n \in \mathbb{N}$ yoktur.

$$ii) [mn, 5] < [m, n+2] + [3, m+1] [2, n]$$

$$\Rightarrow [mn, 5] < [m, n+2] + [6+mn+n, 3n+2m+2]$$

$$\Rightarrow [mn, 5] < [6+mn+m+n, 4n+2m+4]$$

$$\Rightarrow mn+4n+2m+4 < 11+m+n+mn$$

$$\Rightarrow 3n+m < 7, \quad m, n \in \mathbb{N}$$

$$n=0 \quad \text{icin} \quad m = 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6$$

$$n=1 \quad \text{icin} \quad m = 0, 1, 2, 3$$

$$n=2 \quad \text{icin} \quad m = 0$$

6.)
(20p)

$a, b, c \in \mathbb{Z}$ olduğundan $\exists x, y, m, n, z, t \in \mathbb{N} \ni$

$$a = [x, y], \quad b = [m, n], \quad c = [z, t]$$

$$a > 0 \Rightarrow x > y \Rightarrow \exists k \in \mathbb{N} \ni x = y + k \dots (*)$$

$$ab = ac \Rightarrow [x, y][m, n] = [x, y][z, t]$$

$$\Rightarrow [xm + yn, xn + ym] = [xz + yt, xt + yz]$$

$$\Rightarrow (xm + yn, xn + ym) \sim (xz + yt, xt + yz)$$

$$\Rightarrow (xm + yn) + (xt + yz) = (xn + ym) + (xz + yt)$$

$$\Rightarrow (y+k)m + yn + (y+k)t + yz = (y+k)n + ym + (y+k)z + yt$$

$$\Rightarrow km + kt = kn + kz$$

$$\Rightarrow k(m+t) = k(n+z)$$

$$\Rightarrow m+t = n+z$$

$$\Rightarrow (m, n) \sim (z, t)$$

$$\Rightarrow [m, n] = [z, t]$$

$$\Rightarrow b = c$$